

- L. Tinbergen, 1950: Een vraag over mezen. *Ibid.* 53, p. 40.
- L. Tinbergen, 1950: De trek van de Zwarte Mees. In: Jaarverslag Stichting Vogeltrekstation Texel 1949, pp. 16-21.
- L. Tinbergen, 1951: Trappelende kokmeeuwen. *De Levende Natuur* 54, pp. 218-219. Zie ook 58, p. 104.
- L. Tinbergen & J. J. Zijlstra, 1952-'55: Trekwaarnemingen in het Zuiderzeegebied. In: Jaarverslagen Stichting Vogeltrekstation Texel 1951-'54.
- H. N. Kluyver & L. Tinbergen, 1953: Territory and the regulation of density in titmice. *Arch. Néerl. Zool.* 10, pp. 265-289.
- L. Tinbergen, 1954: De Vogelaar en de algemene Oecologie. *Ardea* 41, pp. 238-264.
- L. Tinbergen, 1955: Onderzoek over de dynamiek van insektenbevolkingen in Veluwe bossen. *Akademiedagen Kon. Ned. Akad. Wetensch.* 8, pp. 140-149.

Korte Mededelingen

Een vondst van de Vale Noordse Pijlstormvogel, *Puffinus puffinus mauretanicus* Lowe, in Nederland.

Op 9 October 1955 werd door de heer P. J. PETERS en schrijver dezes op het strand te Zandvoort een pijlstormvogel gevonden. De kleur van zowel onder- als bovenkant deed ons besluiten het exemplaar ter nadere bestudering mee naar huis te nemen. Raadpleging van de ter beschikking staande literatuur bracht ons bij *Puffinus puffinus mauretanicus*, welke determinatie later door Dr. JUNGE te Leiden werd bevestigd.

Het dier dat een ♂ exemplaar bleek te zijn, is afgestaan aan het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden.

Beschrijving: Gehele bovenzijde bruinzwart; oudere, versleten veren geven hier en daar een iets lichtere tint aan het geheel. Deze donkere kleur der bovendelen gaat zonder merkbare grens over in de smoezelige grijswitte kleur der onderzijde. Dit grijswit vermengd met geelbruin wordt naar de buik toe donkerder, terwijl onderbuik en onderstaartdekveren bruingrijs zijn. Flanken vaalbruin. Poten en zwemvliezen dof vleeskleurig, terwijl de buitenkanten van loopbeen en buitenste teen een vaal zwarte kleur hebben. Snavel groenzwart met een lichtere tint op de ondersnavel.

Loopbeen 50.5 mm. Snavel 41 mm. Daar het exemplaar in de rui was, en de slagpennen nog niet volgroeid waren, is de vleugel niet gemeten. Bij vergelijking met *puffinus* maakt *mauretanicus* een aanmerkelijk forsere indruk.

Aangezien volgens EYKMAN c.s. in de *Nederlandsche Vogels* (1937) deze soort tot nu toe slechts éénmaal in Nederland werd waargenomen

(♀ gevangen op 13 Sept. 1918 te Noordwijk aan Zee), is deze vondst de tweede van deze soort binnen onze grenzen.

Bij de 19, door WITHERBY c.s. in the Handbook of British Birds (1940) vermelde Britse vondsten, is ook één October-vogel naast verscheidene uit de maand September.

J. v.D. VEER

Bijzondere waarnemingen.

Op 23 December 1954 woei bij IJmuiden een zware NW-storm. Merkwaardig was dat de meeuwen, ondanks windstoten van meer dan 140 km per uur, langs de zeereep bleven zeilen, en tussen de hagelbuien in, voedsel bleven zoeken in het kokende water tussen de pieren, die door het bijzonder hoge water volkomen bedekt werden. Tijdens zulke buien werd het water tegen de sluizen 50 cm opgewaaid, om dan bij meer constante wind weer te dalen. In de buitenhaven verzamelde zich het grootste aantal meeuwen: Grote Mantelmeeuwen, wat Zilvermeeuwen, enkele Stormmeeuwen, een stuk of vijf Drieteenmeeuwen, honderden Kokmeeuwen en een juv. Burgemeester. Enige Zwarte Zeeëenden zochten bescherming achter het fort, een Zeekoet (geen olievogel) zwom voor de deur van de kleine sluis.

Een volwassen Jan van Gent kwam achter het fort langs vliegen, aan de havens zaten vele Drieteenstrandlopers op de kaden. Het gelukte aan de Kauwtjes de rukwinden te trotseren, maar de Bonte Kraaien hielden zich schuil.

De 24e is de wind minder hard. Nu vertoont zich een ad. Dwergmeeuw bij het zeer grote aantal Kokmeeuwen; achter het fort zwemt nog een Zwarte Zeeëend, aan de sluizen staan Steenlopers. De Bonte Kraaien kunnen nu weer vliegen. De interessantste vogel is een Kuifaalscholver (*Phalacrocorax aristotelis*), die voor de sluizen zwemt. Het is kennelijk een gezonde vogel, die vele malen naar voedsel duikt, en tenslotte opvliegt en de zee weer opzoekt. De vogel is nog maar uiterst zelden levend in Nederland waargenomen, maar was mij o.a. uit Shetland zeer goed bekend. Opvallend zijn de geringe grootte — overigens een niet altijd gemakkelijk kenmerk — maar ook de véél snellere vleugelslag. De snavel is opvallend slank, de keel bruingeel, de onderzijde mist wit. Maar verreweg het beste veldkenmerk is de manier van duiken: practisch altijd springt voor het onderduiken de vogel met het gehele lichaam boven water uit, hetgeen de gewone Aalscholver zelden of nooit zal doen.

Op 23 Januari 1955 nam een achttal leden van de N.O.V. in het kanaal achter de sluis bij Sas van Goes een IJsdruiker (*Colymbus immer*) waar,

ook een vogel die slechts zelden in goede gezondheid in ons land is aangetroffen. Deze vogel ving een groot aantal vissen van behoorlijk formaat en bleef bij het duiken opvallend lang onder; kop en hals werden dan op een wonderlijke wijze naar voren gestrekt. Op 6 Februari hebben mijn vrouw en ik deze vogel nog steeds op dezelfde plaats aangetroffen, en met enige moeite de sluiswachter er van kunnen weerhouden het dier, dat zijn kostelijke viswater bedreigde, te schieten. In dit smalle water was de vogel buitengewoon goed waar te nemen bij gunstig licht. Het meest opvallend waren de zeer zware lood-glanzende snavel, het hoge voorhoofd dat het profiel geheel anders maakt dan van Parelduiker en Roodkeelduiker, maar meestal op afbeeldingen niet wordt weergegeven. De tekening van PETERSON in de Vogelgids is door deze scherpe waarnemer volkomen juist gemaakt. Verder is opvallend dat de bovenzijde van de kop veel donkerder is dan de rug van de vogel, die van opzij gezien een door de lichte veerzomen veroorzaakte duidelijke streeptekening overdwars vertoonde. Natuurlijk is ook de grootte van de vogel kenmerkend, maar grootte is een bedriegelijke eigenschap, wanneer wij niet kunnen vergelijken, en nauwelijks een betrouwbaar veldkenmerk te noemen. Op 20 Februari nam ik in het Noordhollands Kanaal een Parelduiker (*Colymbus arcticus*) waar onder dezelfde gunstige omstandigheden, en zag toen fraai hoe deze — ondanks blijkbaar verschillende vorm van de veerzomen — een precies gelijke rugtekening vertoonde, maar zich direct onderscheidde door de veel lichtere slangachtige kop, en veel slankere kleine snavel.

Toen op 18 Mei 1955 een twaalftal speelse ornithologen zich van een storm van 120 km per uur niets meende te moeten aantrekken, maar trachtte op één dag een record aantal vogelsoorten waar te nemen (waarbij zij het ondanks het noodweer tot 121 soorten brachten) werden bij Hoophuizen een tweetal jonge Drieteenmeeuwen gezien, en bovendien een albino Kokmeeuw met zuiver wit vederkleed en geel gekleurde snavel en poten.

Op 14 Augustus 1955 namen mijn dochter en ik op de nieuwe dijk in het IJsselmeer langs het Keteldiep een Reuzenster (*Hydroprogne caspia*) waar, die vlak over ons kwam vliegen. De zeer zware, helderrode snavel alleen maakt deze vogel, die groter is dan een Kapmeeuw maar de zwarte schedelkap van een stern heeft, onmiskenbaar. Ook vielen ons de donkere onderzijde van de handpennen in de vlucht op. Helaas werd de roep niet vernomen.

Op 13 Augustus 1955 namen HAVERSCHMIDT en ik op de Beer een

geheel roomkleurige albino Bontbekplevier waar en een kleine zilverreiger, die wij — en ongetwijfeld velen met ons — aanvankelijk voor een Kleine Zilverreiger hielden, hoewel H. terstond zei, dat hij geen onderscheid kon zien met de zilverreigers in Suriname, die precies zo plachten te vissen. De vogel stond in een kreek, en ving zijn prooi door op een holletje naar voren te lopen. De vogel was als de Kleine Zilverreiger (*Egretta garzetta*) geheel wit, met donkere poten en gele voeten en zwarte snavel, die echter aan de basis geel bleek te zijn, wat wij ons niet herinnerden ooit bij *garzetta* gezien te hebben. Later hoorden wij dat het een ontsnapte vogel uit een dierentransport was, een uit Brazilië afkomstige *Leucophoyx* (*Egretta*) *thula*. Het dier blijkt in zijn onderhoud te kunnen voorzien, en was 16 October nog steeds op de Beer aanwezig. Inmiddels heb ik in de Camargue de Kleine Zilverreiger weer goed kunnen bekijken, waarbij toch wel interessant bleek deze oppervlakkig zo op elkaar gelijkende vogels te onderscheiden. Bij *garzetta* bleek steeds de snavel volkomen zwart te zijn, de poten eveneens op de gele voeten na, terwijl aan de kop alleen in het broedseizoen enkele sierveren afhangen; de vogel maakt hierdoor een slanke en grotere indruk. Bij *thula* is de snavelbasis duidelijk geel, de poten zijn groenachtig met een gele achterrand onder het hielgewricht, wat volgens PETERSON op een jonge vogel zou wijzen, en de voeten zijn helderder en ook hogerop geel gekleurd. De kop heeft bepaald een kuif, de vogel maakt een meer gedrongen koereigerachtige indruk, en heeft nu in de herfst — als bewoner van het zuidelijk halfmond — veel sierveren op de rug. Bovendien is de wijze van vissen verschillend: de Kleine Zilverreiger staat meestal stil in het water als onze Blauwe Reiger, *Egretta thula* doet dat ook wel, maar heeft een karakteristiek holletje alvorens de prooi op te pikken, en als meest kenmerkende methode het roeren in het water met één poot, gevolgd door het oppikken van de daardoor opgejaagde prooi. Wij zijn in dit land zó zelden in staat zilverreigers in de vrije natuur te bestuderen, dat het mijns inziens de moeite waard is ook deze ontsnapte exotische vogel eens nader te bezien.

W. H. BIERMAN

Late correctie.

In Ardea XV (1926) staat op plaat VIII, tegenover blz. 100 een foto van E. LEFEBVRE afgedrukt van een Rosse Franjepoot (*Phalaropus fulicarius*) die door ons als jeugdige vogelaars uit onkunde — en bescheidenheid — voor een Grauwe Franjepoot was aangezien. HAVERSCHMIDT, wiens ornithologisch geweten hem blijkbaar reeds jaren kwelt, verzocht mij dit te willen verbeteren, aan welks verzoek ik gaarne voldoe.

W. H. BIERMAN

Verslagen van vergaderingen en excursies

Verslag van de Huishoudelijke Vergadering op 14 Mei 1955 in het Zoölogisch Laboratorium te Utrecht

Aanwezig van het bestuur de heren L. F. DE BEAUFORT (voorzitter), BROUWER en VOOS (secretaris), alsmede de heer D. HUIZINGA (namens de penningmeester). Voorts de leden BEZEMER, DE BRUYN, VAN DAMME, REYERS, TJJTTS en VERMEULEN. In totaal 10 aanwezigen.

De voorzitter opent de vergadering, waarna de secretaris vaststelt, dat de ingekomen stukken uitsluitend bestaan uit berichten van verhindering van 6 bestuursleden en 1 gewoon lid. Hierna krijgt de secretaris het woord voor het voorlezen van het hierna volgende jaarverslag, dat onveranderd wordt goedgekeurd.

Verslag van de Nederlandsche Ornithologische Vereeniging 1 Januari 1954 tot 31 December 1954

Leden: Het aantal leden bedroeg op 31 December 1953: ereleden 1, corresponderende leden 16, gewone leden 389. Op 25 Maart 1954 overleed het corresponderende lid Dr. O. KLEINSCHMIDT, terwijl de vereniging door het overlijden van de heren H. GAZENDAM, Tj. H. KINGMA en L. P. PENTERMAN nog drie leden verloor. In 1954 zegden voorts 16 leden het lidmaatschap op. De volgende 24 personen werden in 1954 als nieuwe leden ingeschreven: L. I. P. VAN AARTSEN, Mevr. J. DE BEAUFORT-VAN RAAMSDONK, Tj. BENDIEN, A. VAN DEN BERG, Ir. F. K. T. BEUKEMA TOE WATER, W. BEUKEN, J. W. COPPIJ, A. J. VAN DER EB, G. J. R. FLOOTHUIS, U. GLUTZ VON BLOTZHEIM (Solothurn, Zwitserland), Dr. G. W. HARMSSEN, S. G. M. VAN DER HARST, R. C. VAN HEYST, W. H. TH. KNIPPENBERG, V. LANGENHOFF, M. MEIJERING, J. G. J. M. MOOYMAN, H. REIJNDERS, H. L. SCHÄPER CLAUS, W. J. SCHUITMAKER, B. J. SPEEK, A. VESTER, Sj. DE VRIES, L. ZIJLSTRA. Op 31 December 1954 had dus de ledenlijst de volgende samenstelling: ereleden 1, corresponderende leden 15, gewone leden 394, een vooruitgang dus van 5 leden.

Bestuur: In het Bestuur werd de heer W. H. BIJMAN, die aan de beurt van aftreden en niet herkiesbaar was, vervangen door de heer J. KIST.

Vergaderingen: De jaarvergadering vond plaats op 19 Juni 1954 in Hotel Hofker te Nes, Ameland. De vergadering werd door 36 personen bijgewoond.

Er werd een bijzondere huishoudelijke vergadering gehouden onmiddellijk volgend op de jaarvergadering te Ameland, ter behandeling van een voorstel tot wijziging van de Statuten, laatstelijk goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 14 November 1938, no. 49 (Ned. Staatscourant van 6 en 7 Januari 1939 no. 5). Bij de voorbereidingen van dit voorstel was het Bestuur op voortreffelijke wijze en geheel belangeloos bijgestaan door het lid Mr. J. KIST. De vergadering verleende het Bestuur de gevraagde machtiging tot het aanvragen van de Koninklijke Goedkeuring op de door haar vastgestelde wijzigingen.

Er werden drie wetenschappelijke vergaderingen gehouden, waaraan ge-

middeld door 87 personen werd deelgenomen, tegen ruim 56 in 1953, ruim 62 in 1952 en ruim 55 in 1951.

1. 13 Maart 1954 te Utrecht: de heer J. A. EYGENRAAM spreekt over „De paringsbiologie van de Grote Bonte Specht (*Dendrocopos major*) (met demonstratie van roffelgeluiden); de heer K. H. VOOUS spreekt over „De invoering van de Huismus (*Passer domesticus*) op Curaçao”; voorts werden diverse ornithologische mededelingen gedaan. Er waren 46 personen aanwezig.

2. 9 October 1954 te Amsterdam: Dr. L. E. RICHDALE (Dunedin, Nieuw-Zeeland) houdt een causerie met lichtbeelden over “The biology of penguins”. Na afloop van de vergadering wordt door de heer K. H. VOOUS een rondleiding verzorgd door de tentoonstelling „West-Indische Dieren” in het Zoölogisch Museum. De leden van de Club van Nederlandsche Vogelkundigen en van het Amsterdamse Biologendispuut „CONGO” waren uitgenodigd als gasten de vergadering en de rondleiding bij te wonen. Er waren 115 personen aanwezig.

3. 11 December 1954 te Utrecht: de heer W. H. BIERMAN geeft, mede namens de heer G. J. VAN OORDT, een verslag van „Een ornithologische reis naar Marokko”; de heer J. P. STRIJBOS vertoont een kleurenfilm over „Het vogellevens in Zuid-Afrika”; voorts ornithologische mededelingen, waaronder een mededeling van Mej. L. VAN WOERDEN over het voorkomen van een Notenkraaker (*Nucifraga caryocatactes macrorhynchos*) in Naarden-Bussum. Er waren 100 aanwezigen.

Secties: Met ingang van 1 Februari 1955 legde de heer L. TINBERGEN het voorzitterschap neer van de *Oecologische Groep*; hij werd als zodanig vervangen door de heren H. KLOMP en A. C. PERDECK. De groep hield twee bijeenkomsten, welke opvielen door het gezellige karakter en de drukke discussie; zij werden bijgewoond door ten minste 40-50 personen en hadden de volgende agenda's: (1) 9 Januari 1954 te Leiden: de heer L. TINBERGEN, „Veldwaarneming en experiment bij het onderzoek van de navigatie van trekvogels”, de heer A. C. PERDECK, „Nieuwe experimenten over de oriëntatie van vogels”, J. J. ZIJLSTRA, „Veldwaarnemingen over de sterkte van de trekdrang onder verschillende omstandigheden”, H. KLOMP, „De hoogte van de vinken- en spreuwentrek over het IJsselmeer”; (2) 10 April 1954 te Leiden: de heer D. M. DE VRIES, „Loop der vogelbevolking gedurende het jaar in de omgeving van Wageningen”, Mej. G. VAN DER BAAN, „Over seizoen- en dagfluctuaties in zangintensiteit bij verschillende vogelsoorten”, de heer J. A. EYGENRAAM, „Sterfte onder jonge Wilde Eenden”.

Oölogische Sectie (voorzitter: W. PH. J. HELLEBREKERS): Er werden twee vergaderingen gehouden en wel op 6 Maart en 11 September 1954 te Leiden. Er werd druk over oölogische varia gesproken, alsmede over het al of niet bestaan van zgn. „koekoek-stammen”. Systematische besprekingen werden gewijd aan de eieren van de soorten van het geslacht *Acrocephalus* en van de hoenderachtigen. In vele gevallen traden avifaunistische gegevens en broedbiologische bijzonderheden bij de besprekingen op de voorgrond. De bijeenkomsten werden door 10, resp. 12 personen bijgewoond.

Excursies: Er werden twee excursies gehouden en wel (1) voorafgaande aan de jaarvergadering op 19 Juni 1954 naar Ameland en (2) gezamenlijk met de Club van Nederlandsche Vogelkundigen op 17 October 1954 naar De Beer, Hoek van Holland.

Tijdschrift: Van het tijdschrift Ardea verscheen het in 1951 in uitzicht gestelde jubileumnummer, jaargang 41, in Januari 1954, met 358 paginas, bevattende o.a. het belangwekkende proefschrift van de heer G. A. BROUWER: „Historische gegevens over onze vroegere ornithologen en over de avifauna van Nederland”. Van jaargang 42 verscheen aflevering 1-2 met 244 paginas in Mei 1954, terwijl aflevering 3-4 met de paginas 245-375 in December 1954 kon worden verzonden. Speciale vermelding verdient het in deze jaargang verschenen proefschrift van de heer H. KLOMP, „De terreinkeus van de Kievit (*Vanellus vanellus*)”, aan de publicatie waarvan tevens door de Stichting „Vogeltrekstation Texel”, het Van Tienhoven Studiefonds en de vereniging „Het Nederlands Natuur- en Geneeskundig Congres” was bijgedragen. Zonder het ook in 1954 ontvangen jaarlijkse subsidie van de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, groot f 500.—, zou het onmogelijk geweest zijn de uitgave van deze kostbare Ardea-afleveringen te financieren, zodat hier een woord van dank wel op zijn plaats is. Voor speciale publicaties werden tevens bijdragen ontvangen van het Staatsbosbeheer, alsmede van de heer J. KIST. De redactie van Ardea bleef zijn best doen de inhoud van het tijdschrift veelzijdig en algemeen leesbaar te houden, maar bleef kampen met een tekort aan goede, semi-populaire, Nederlandse stukken.

De tijdschriftenruil bleef zijn normale voortgang vinden. Nieuwe ruilovereenkomsten werden aangegaan ter verkrijging van (1) “Penn Ar Bed”, Bulletin des Cercles Géographique et naturaliste du Finistère, (2) Anzeiger der Ornithologischen Gesellschaft in Bayern, (3) „Der Falke” (Leipzig-Jena), alsmede met (4) de University of Kansas Library ter verkrijging van de aldaar verschijnende ornithologische publicaties.

Contributie: In Februari 1954 werd door de Penningmeester aan de leden een stijlvolle „open brief” gezonden, waarin de precaire toestand van de financiën van de vereniging werd uitgelegd en middelen werden aangewezen ter verbetering van de kaspositie en tot voortzetting van het tijdschrift Ardea. Dit schrijven werd niet alleen met algemene bijval ontvangen, maar tevens zegden rond 250 leden een vrijwillige contributieverhoging toe, wisselend van f 1.— tot f 26.—, met een totaal binnengekomen extra-bedrag van f 1246.—.

Vertegenwoordigingen: De bestuursleden JUNGE en VOOUS vertegenwoordigden de vereniging op het XI. Internationale Ornithologen Congres te Bazel van 29 Mei-5 Juni 1954, terwijl het bestuurslid BROUWER, die voorzitter is van de Nederlandse Sectie van de Internationale Commissie voor Vogelbescherming, namens de vereniging aanwezig was bij de besprekingen van de C.I.P.O. (Commission internationale pour la protection des oiseaux) van 24-28 Mei 1954 te Scans, Zwitserland.

De heer G. A. BROUWER vertegenwoordigde de vereniging bij het feest ter ere van de 70e verjaardag van het corresponderende lid Freiherr GEYR VON SCHWEPPEBURG te Eichs (Westduitsland) op 3 October 1954 en was ook namens de vereniging aanwezig bij de Natuurbeschermingsconferentie van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging op 24 en 25 April 1954.

De Secretaris vertegenwoordigde voorts de vereniging op de jaarvergadering van de Biologische Raad van Nederland op 20 Februari 1954 en in de oprichtingsacte d.d. 21 Augustus 1954 van de „Stichting tot Onderzoek van Levensgemeenschappen”.

K. H. Voous

Punt 4 van de agenda vermeldt de rekening en verantwoording van de penningmeester over het jaar 1954. Aan de hand van de door de heer HUIZINGA ter tafel gebrachte stukken leest de voorzitter het kasoverzicht voor en stelt vast, dat op 31 December 1954 het batig saldo *f* 406.55 bedroeg, terwijl het Büttikofersfonds en het Trekstudiefonds elk resp. *f* 405.— en *f* 83.— groot zijn. Het batig saldo van 1954 zal bij het in 1955 te houden symposium en daaraan verbonden excursie met de British Ornithologists' Trust nog wel van pas komen. Bij de kasstukken bevindt zich ook het door de heren KLATTE, SWAAB en WESTERMANN, tezamen vormende de Commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over 1954, getekende verslag, waarin wordt medegedeeld, dat alle kasbescheiden in orde zijn bevonden en voorgesteld wordt de penningmeester te dechargeren voor het door hem in 1954 gevoerde beleid. Hierin stemt de vergadering met acclamatie in. Tot leden van de Commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over 1955 worden op voorstel van de voorzitter door de vergadering benoemd de heren SWAAB en WESTERMANN, alsmede de heer VERMEULEN.

De heer BROUWER vraagt of in het Büttikofersfonds nog wel de destijds door het bestuur toegezegde *f* 100.— voor het te zijner tijd voor de aftredende secretaris van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, de heer J. DRIJVER, te kopen stuk land op Texel is begrepen. Dit blijkt inderdaad het geval te zijn.

Dan volgt de verkiezing van een bestuurslid wegens het periodiek aftreden van de secretaris de heer K. H. VOOUS. Deze laatste is echter volgens artikel 12 van de statuten terstond herkiesbaar en wordt op voorstel van de heer BEZEMER bij acclamatie herkozen. De heer VOOUS neemt de benoeming aan.

Bij de rondvraag vraagt BROUWER of de heer VOOUS al mededelingen kan doen over het resultaat van de door hem ingestelde enquête inzake fusie N.O.V.-Club. De heer VOOUS is bereid enkele voorlopige mededelingen hierover te doen, maar verzoekt hem nog de tijd te laten de resultaten te overdenken, waarna hij hoopt in September a.s. aan de besturen van de beide verenigingen een verslag van zijn bevindingen te doen toekomen met concrete plannen hoe eventueel verder zou kunnen worden gehandeld. De heer TJITTES stelt nog een vraag met betrekking tot de mogelijkheid van het aannemen van gezinsleden, waarna de vergadering door de voorzitter wordt gesloten.

Onmiddellijk daarop opent de voorzitter de volgende vergadering, waarvan het verslag hieronder volgt.

K. H. VOOUS, Secretaris

Verslag van de Wetenschappelijke Vergadering op 14 Mei 1955 in het Zoölogisch Laboratorium te Utrecht

Aanwezig dezelfde personen als tijdens de vorige vergadering; in de loop van de besprekingen komen ook de heer TAAPKEN en Mej. ROGIER binnen. In totaal 12 aanwezigen.

De voorzitter geeft het woord aan de heer VOOUS, die aan de hand van diverse door de heren P. A. VAN DER WERF en J. G. DE JONG (beiden te Curaçao) vervaardigde kleurenfoto's iets mededeelt over het voorkomen van diverse soorten sterns als broedvogels op de Nederlandse-Antillen, o.a. Dwergstern, Visdiefje, Dougall's Stern en Geelsnavelstern (*Sterna eurygnatha*). Vooral aan

het voorkomen van de laatst genoemde soort, waarvan zich de eerste en enige thans bekende broedplaats op Curaçao bevindt, besteedt de spreker veel aandacht en deelt ook de moeilijkheden mee ten aanzien van de bescherming van deze unieke broedkolonie.

Hierna deelt de heer TJJTRES enige bijzonderheden mee over het broeden van een paar Grote Lijsters (*Turdus viscivorus*) op de bovenleiding-installaties voor de elektrische treinen te Harderwijk. Nadat een paar in 1954 een legsel aldaar had grootgebracht en laat in het jaar (midden Juni) aan een tweede legsel was begonnen, maar dit niet had weten te volbrengen, werd in 1955 een op dezelfde wijze nestelend paar vastgesteld. Opvallend was, dat het broedende wijfje zich van het lawaai van de onder haar nest door razende elektrische treinen niets aantrok. De heer TJJTRES stelde verder vast, dat het mannetje eenmaal gedurende omstreeks een half uur het broeden van het wijfje overnam, iets wat uitsluitend uit de oude literatuur bekend was!

Vervolgens geeft de heer TJJTRES een overzicht van de toename van de Turkse Tortel (*Streptopelia decaocto*) in de omgeving van Harderwijk.

(1) Het eerste paar is waarschijnlijk reeds in de winter van 1949-'50 aldaar verschenen. (2) In de herfst van 1950 met zekerheid te Harderwijk vastgesteld. (3) In 1951 aldaar gebroed (één paar). (4) In 1952 één nest gevonden, maar nabij Hierden broedden waarschijnlijk vier paren. (5) In de winter van 1953-'54 was er een slaappleats in een berkenbosje langs de straatweg in Hierden, die door omstreeks 20 exemplaren werd bezocht. (6) In de winter van 1954-1955 werd een slaappleats tussen Hierden en Hulshorst (dennenbos nabij kippen- en eendenfokkerijen) door omstreeks 200 exemplaren bezocht (31 Januari 1955)! — De vogels broedden tot in October-November 1954, terwijl in Maart 1955 al weer jongen op een nest werden vastgesteld.

Daar hierna geen der aanwezigen het woord verlangt, sluit de voorzitter de vergadering.

K. H. Voous
Secretaris

Verslag van de Excursie op 18 April 1955 (gezamenlijk met de Club van Nederlandsche Vogelkundigen en de British Trust for Ornithology)

Met twee, slechts gedeeltelijk met Britse en Nederlandse deelnemers beladen autobussen wordt te omstreeks 7.15 v.m. vanaf de Dam in Amsterdam gestart en vervolgens naar Amersfoort gereden, waar op het Stationsplein de rest van de deelnemers wordt opgepikt. Het gezelschap bestaat dan uit twee autobussen en zeven particulieren auto's met in totaal 30 Nederlandse en 41 Britse deelnemers. De eerste halten worden in Hierden gemaakt, waar vele Turkse Tortels en een voorbijvliegende Zwarte Specht de ornithologische „score” van de dag inleiden. Vervolgens gaat de tocht naar het Leuvenumse Bos, waar met grote omzichtigheid een Havikshorst wordt bezocht en Zwarte Spechten, Boomklevers en Kuifmezen worden bekeken. Het is intussen prachtig weer geworden en de thans volgende tocht, naar het Elspeter Bos levert dan ook een belangwekkend bezoek op aan een tweede Haviksnest (met vele plukresten in de omgeving van het nest), terwijl op de aangrenzende heide met vliegdenen ten minste drie Klapeksters en enkele Roodborsttapuiten worden vastgesteld. De lunch wordt in een restaurant in Oldenbroek gebruikt, waarna

de tocht wordt voortgezet langs de linkeroever van de IJssel met allerlei weidevogels (Grutto, Tureluur, Kempshaan), Roerdompen en eenden in de uiterwaarden en langs de rivieroever. In Zalk wordt een Ooievaarsnest bezocht, wat vooral bij de Britse deelnemers groot enthousiasme teweegbrengt en klaarblijkelijk ook bij de Ooievaars zelf, die luid klapperden. Via Kampen wordt een bezoek gebracht aan een van de nieuwe Zuiderzeedijken, waar vele eendsoorten worden waargenomen en het gevecht tussen een Bruine Kiekendief en een Meerkoet aller aandacht trekt en een dramatisch slot vormt van een door uitstekend weer begunstigde en goed geslaagde excursie.

In het restaurant „De Stadsherberg” te Kampen wordt een slotdiner gehouden, waarbij de tafelpraeses, Prof. Dr. L. F. DE BEAUFORT, de organisatoren van het symposium en de excursie namens allen van harte dank zegt en waarbij Dr. BRUCE CAMPBELL de hoop uitspreekt dat volgend jaar een soortgelijke gecombineerde bijeenkomst in Engeland zal kunnen worden gehouden.

K. H. Voous

Blauwe Reiger-telling 1956

In 1949 werd onder auspiciën van het Staatsbosbeheer een onderzoek ingesteld naar het voorkomen van de Blauwe Reiger in Nederland.

Dank zij veler en wellicht ook dank zij uw medewerking kon na afloop van dit onderzoek een vrij volledig overzicht worden samengesteld over de stand van deze vogel.

Het overzicht werd in 1950 gepubliceerd in dit tijdschrift, terwijl uittreksels verschenen in verschillende dagbladen.

Ik moge derhalve hier volstaan met het vermelden van het feit, dat in 1949 in totaal \pm 4540 paar Blauwe Reigers in ons land aanwezig bleken te zijn, verdeeld over 115 kolonies.

Het is de bedoeling in 1956 wederom een zo volledig mogelijk overzicht omtrent de stand van de Blauwe Reiger in Nederland te verkrijgen.

Gaaane wordt hiertoe een beroep gedaan op de medewerking van de leden van de N.O.V.

De telling zal plaats vinden in de periode van 15-20 April 1956.

Gevraagd wordt opgave van de data van telling, ligging van de kolonies, het aantal nesten per kolonie, alsmede eventuele bijzonderheden, zoals bv. gegevens over voorgaande jaren.

Ik zou het op prijs stellen deze gegevens zo spoedig mogelijk na de telling te mogen ontvangen, waarvoor ik u bereids dank zeg.

Afdeling Natuurbescherming en Landschap
van het Staatsbosbeheer,

M. F. MÖRZER BRUIJNS